



STORTINGET

Innst. 310 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:112 S (2020–2021) og Dokument 8:113 S (2020–2021)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Solveig Horne, Terje Halleland og Roy Steffensen om tilslutning til forskuttering av prosjektet E39 Hove–Osli og om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Øystein Langholm Hansen, Kirsti Leirtrø og Torstein Tvedt Solberg om å legge til rette for forskuttering av utbyggingen av E39 Hove–Osli

Til Stortinget

Bakgrunn

I Dokument 8:112 S (2020–2021) fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gi sin tilslutning til at E39 Hove–Osli kan forskutteres og igangsettes snarest mulig.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

I Dokument 8:113 S (2020–2021) fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at aktuelle kommuner og fylkeskommuner gis tillatelse til å forskuttere utbygging av strekningen Hove–Osli på E39, i tråd med inngått bymiljøavtale mellom staten og lokale myndigheter, der staten refunderer midlene i henhold til Nasjonal transportplan.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Øystein Langholm Hansen, Kirsti Leirtrø, Sverre Myrli og Ingalill Olsen, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Jonny Finstad, Nils Aage Jegstad og lederen Helge Orten, fra Fremskrittspartiet, Åshild Bruun-Gundersen, Bård Hoksrud og Tor André Johnsen, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune og Siv Mossleth, fra Sosialistisk Venstreparti, Arne Nævra, og fra Venstre, Jon Gunnes, viser til representantforslag fra representanter fra Fremskrittspartiet (Dokument 8:112 S (2020–2021)) og fra representanter fra Arbeiderpartiet (Dokument 8:113 S (2020–2021)) vedrørende E39 Hove–Osli. Representantforslagene omhandler samme veistrekning, og komiteen har derfor besluttet å behandle sakene samlet.

Komiteen viser til at E39 mellom Ålgård i Gjesdal kommune og Hove i Sandnes kommune er en del av Kyststamveien mellom Kristiansand og Trondheim. Nye Veier AS har ansvaret for utbygging av veistrekningen mellom Kristiansand og Stavanger, med unntak av strekningen Ålgård–Hove, som er en del av bymiljøpakken for Nord-Jæren. Komiteen peker på at strekningen er delt inn i tre, og at delstrekningen Hove–Osli er ferdig regulert, og at bymiljøpakkens styringsgruppe ønsker å sette i gang denne delen av prosjektet. Komiteen merker seg det lokale engasjementet for å gjennomføre prosjektet innenfor bymiljøpakken.

Komiteen merker seg at løsningen for prosjektet ikke kan fullfinansieres gjennom bymiljøpakken nå, og at det er søkt Samferdselsdepartementet om tilslutning til forskuttering av utbygging.

Komiteen viser til samferdselsministerens svarbrev av 4. mars 2021 vedrørende saken. Brevene er vedlagt innstillingen. I sitt svar viser samferdselsministeren til ny Nasjonal transportplan 2022–2033 (NTP). Videre gir samferdselsministeren uttrykk for noen utfordringer med forskuttering av prosjektet. Samferdselsministeren påpeker at det som følge av manglende balanse mellom inntekter og utgifter i bymiljøavtalen er vedtatt effektiviserings tiltak i pakken som gir balanse.

Samferdselsministeren påpeker også at det i Prop. 1 S (2020–2021) ikke er lagt opp til at departementet får fullmakt til å inngå nye forskutteringsavtaler, og at dette dermed må legges særskilt fram for Stortinget.

Videre merker komiteen seg at det må avklares om det skal gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS2) av prosjektet, da det heter i retningslinjene for statens prosjektmodell at tiltak for bypakker som i naturlig sammenheng har anslått kostnadsramme som overstiger terskelverdien, skal gjennomføre KS2.

Komiteen viser til at igangsetting av prosjektet vil gi arbeid til lokale og regionale anleggssfirma, og ser dette som et positivt element i en tid med mange permitterte.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Venstre, peker på at styringsgruppen for bymiljøpakken for Nord-Jæren 2. februar 2021 søkte Samferdselsdepartementet om tilslutning til forskuttering av strekningen E39 Hove–Osli. Flertallet viser til at henvendelsen ble besvart 5. februar 2021, hvor det ble henvist til det pågående arbeidet med Nasjonal transportplan (NTP) og at regjeringen vil komme tilbake til videre prosess for E39 mellom Hove og Ålgård etter at transportplanen er behandlet i Stortinget.

Flertallet merker seg at kostnaden for delstrekningen ifølge styringsgruppen for bymiljøpakken for Nord-Jæren vil være om lag 560 mill. kroner, og at prosjektet er ferdig regulert og klart til å igangsettes, og har finansiering gjennom bymiljøpakken.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet, vil peke på at det for tiden en krevende situasjon i bygg- og anleggsbransjen i Rogaland. Flere såkalte «gryteklare» prosjekter ligger på vent, samtidig som det er lav aktivitet i markedet. Resultatet er permitteringer i anleggsbransjen, og regionens største entreprenør sendte i slutten av januar ut permitteringsvarsel til samtlige 665 ansatte. Dette flertallet vil peke på at det er feil å sende folk ut i permittering når det finnes

gryteklare prosjekter som det er stort ønske om å realisere, og som vil sikre arbeidsplassene til mange innenfor bygg- og anleggsbransjen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Venstre, vil peke på at Stortinget har vært tydelig på at man ønsker å realisere prosjektet, og registrerer at tilsvarende ønske finnes hos styringsgruppen for bymiljøpakken for Nord-Jæren med revideringen av prosjektporteføljen som ble gjort i desember.

Flertallet er utålmodige på vegne av både innbyggere og næringslivet i regionen, og er opptatt av at prosjektet raskt kommer i gang. Det er et viktig samferdselsprosjekt å realisere, samtidig som det kan gi etterlengtet arbeid til både lokale, regionale og nasjonale anleggssfirma til å gjennomføre arbeidet. Dette er spesielt viktig i disse koronatider.

Flertallet vil peke på at det er en ramme som ligger til grunn i pakken, og at det er en porteføljestyring med hensyn til prioritering av prosjektene, og en forskuttering forutsetter at lokale myndigheter prioriterer opp dette prosjektet i forhold til andre prosjekter dersom det skulle bli overskridelser på dette eller andre prosjekter i pakken.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget gir sin tilslutning til at utbygging av strekningen Hove–Osli på E39 kan igangsettes snarest mulig. Regjeringen gis fullmakt til å inngå avtale om forskuttering med lokale myndigheter. Dersom det er behov for ytterligere behandling i Stortinget før prosjektet kan startes opp, bes regjeringen legge fram sak for Stortinget senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at de lokale partene i bymiljøavtalen på Nord-Jæren ønsker å forskuttere utbyggingen av strekningen Hove–Osli på E39 som er en del av avtalen. Grunnlaget for dette ønsket er blant annet den krevende situasjonen for bygg- og anleggsbransjen. Store utbyggingsprosjekter i landsdelen er utsatt, og ekstra midler til vegvedlikehold strekker ikke til, eller når ikke fram til anleggsbransjen i området. Bygg- og anleggsbransjen står nå i fare for å måtte permittere mange av de ansatte på grunn av utsettelsene.

Disse medlemmer viser til at så å si samtlige entreprenører av noenlunde størrelse melder om ordretørke og kommende permitteringer av ansatte. De samme entreprenørene er engstelige for kompetanseflukt og bekymrer seg for tilgangen på lærlinger og at de ikke vil være i stand til å kjempe om oppdrag som kommer i

tiden framover. Det være seg på oppdrag på E39 sør og nord for Boknafjorden eller andre steder i fylket og landet. Dette har styringsgruppen for bymiljøpakken for Nord-Jæren merket seg, og i en avtale av 16. desember 2020 skrev samtlige medlemmer av styringsgruppen, inkludert statens representant, under på en avtale om å forskuttere strekningen Hove–Osli, og at dette tiltaket skulle igangsettes så snart som mulig. De to øvrige strekningene skal iverksettes på et senere tidspunkt. Dette er grunnlaget for at styringsgruppens medlemmer fra kommunene og fylkeskommunen bad Samferdselsdepartementet om å få utføre det en var enige om, i brev til Samferdselsdepartementet datert den 2. februar 2021.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil gå imot forslaget om å la kommuner få forskuttere utbygging av E39 Hove–Osli.

Dette medlem ser utbygging av E39 i sammenheng med reetablering av Ålgårdbanen, som vil være et samferdselsprosjekt som bidrar til målet om å redusere personbiltrafikken i regionen. Det har ikke vært persontrafikk på banen siden 1955, men godstrafikk frem til 1988. Banens opprinnelige trasé kan benyttes, uten omfattende behov for ekspropriasjon eller at banen vil komme i stor konflikt med andre interesser. Infrastrukturen ligger godt til rette for gjenåpning.

Dette medlem vil understreke at en enklere utbygging av E39 til en to- og trefelts vei med midttrekkverk er trafikksikker og sparer gårdsbruk og matjord.

En gjenåpning av Ålgårdbanen vil utvilsomt være billigst å gjennomføre samtidig med prosjektet dobbeltspor Skeiane–Nærbø. En rekke prosedyrer og fellesfunksjoner kan utnyttes.

Dette medlem vil peke på at rapportene som er utarbeidet for Ålgårdbanen, har underestimert trafikkgrunnlaget betydelig. Blant annet har ikke Kongeparken blitt regnet inn, og heller ikke outletbutikkene på Ålgård, eller fabrikkutsalget til Figgjo. Dette betyr at et beregnet potensial på 600 000 reisende er veldig konservativt. I realiteten er vil det dreie seg om mellom 800 000 og opp mot en million reisende i året.

Det er sterk lokal oppslutning om at Ålgårdbanen skal gjenåpnes fra Rogaland fylkeskommune og flere

kommuner i regionen. Også lokalt næringsliv ønsker at banen skal gjenåpnes.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Ålgårdbanen beholdes som en del av det nasjonale jernbanenettet.»

«Stortinget ber regjeringen igangsette planlegging av gjenåpning, bygging og reetablering av Ålgårdbanen.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sikre at Ålgårdbanen beholdes som en del av det nasjonale jernbanenettet.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen igangsette planlegging av gjenåpning, bygging og reetablering av Ålgårdbanen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslagene og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget gir sin tilslutning til at utbygging av strekningen Hove–Osli på E39 kan igangsettes snarest mulig. Regjeringen gis fullmakt til å inngå avtale om forskuttering med lokale myndigheter. Dersom det er behov for ytterligere behandling i Stortinget før prosjektet kan startes opp, bes regjeringen legge fram sak for Stortinget senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 25. mars 2021

Helge Orten

leder

Jon Gunnes

ordfører

